

Самостійна робота

№ з.п.	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Українська мова як засіб професійного спілкування.		
	<p>Тема 1. Сучасна українська мова. 1.Предмет і завдання курсу, його наукові основи. Мова, суспільство, людина. Мова – суспільне явище. Функції мови. Мова і мовлення. Походження й розвиток української мови, її місце серед інших мов світу. Рідна мова. Державна мова. Мовне законодавство та мовна політика в Україні.</p>	6
	<p>2.Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови. Мовні рівні. Мовна норма, її ознаки і критерії встановлення мовних норм. Усна й писемна мова. Функції усної й писемної мови.</p>	6
	<p>3. Склад української мови. Діалекти. Територіальні й соціальні діалекти.Поняття про спеціальну лексику.</p>	6
	<p>Тема 2. Українська мова як засіб професійного спілкування. 1.Особливості професійного спілкування. Вимоги до професійного мовлення. Мовна культура – частина загальнолюдської культури. Культура мовлення. Етикет професійного спілкування. Мовленнєві формули етикету. Професійна комунікативна компетенція. Мовна особистість у комунікації. Текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності.</p>	6
	<p>2.Поняття про функціональний різновид мови. Нейтральна (загальноповсякденна) і маркована (стилістично забарвлена) лексика. Функціональні мовні стилі та їх підстилі. Основні ознаки функціональних стилів.</p>	6
	<p>3.Науковий, офіційно-діловий та розмовний стилі у професійному спілкуванні. Мовна та мовленнєва компетенція. Особливості усного й письмового професійного спілкування.</p>	6
	<p>Тема 3. Мовні засоби офіційно-ділового та наукового стилю. 1.Лексичний склад сучасної української мови. Терміни. Мовні кліше в офіційно-діловому й науковому стилях. Особливості використання лексико-стилістичних мовних засобів у професійному спілкуванні.</p>	6
	<p>2. Найуживаніші орфо- та пунктограми української мови.</p>	7
	<p>1) Уживання апострофа й м'якого знака.</p>	
	<p>2) Передача слов'янських та іншомовних власних назв українською мовою.</p>	
	<p>3) Правопис префіксів і суфіксів.</p>	
	<p>4) Ступенювання прикметників та прислівників.Присвійні прикметники.</p>	
	<p>5) Творення імен по батькові.</p>	
	<p>6) Уживання великої літери у власних назвах.</p>	
	<p>7) Правопис складних слів.</p>	
	<p>8) Правопис іншомовних слів. Подовження й подвоєння в незапозичених</p>	

	словах.	
	Разом за змістовий модуль 1	49
	Модуль 2. Науковий та офіційно-діловий стилі у професійному спілкуванні.	
	Тема 1. Науковий стиль у професійному спілкуванні. 1. Становлення й розвиток наукового стилю української мови. Лексико-стилістичні мовні засоби наукового стилю. Пошук і оброблення наукової інформації. Каталоги. Наукова періодика. Навчальна література. Інтернет-ресурси. Стаття як самостійний науковий твір. Науковий етикет.	4
	2. Структура і зміст наукового тексту. Правила оформлення наукових робіт. Рубрикація текстів. Стандарти з бібліографічного опису. Різновиди наукових робіт, їх призначення, структура, вимоги до змісту, особливості оформлення (план, тези, конспект, анотація, реферат, курсова та дипломна робота).	4
	Тема 2. Спілкування як інструмент професійної діяльності Спілкування і комунікація. Функції спілкування. Види, типи і форми професійного спілкування. Основні закони спілкування. Невербальні компоненти спілкування. Гендерні аспекти спілкування. Поняття ділового спілкування.	7
	Тема 3. Риторика і мистецтво презентації Поняття про ораторську(риторичну) компетенцію. Публічний виступ як важливий засіб комунікації. Мистецтво аргументації. Техніка і тактика аргументування. Мовні засоби переконування. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Види й жанри публічного мовлення. Презентація як різновид публічного мовлення. Мовленнєві, стилістичні і комунікативні принципи презентації. Культура сприймання публічного виступу. Уміння ставити запитання. Уміння слухати. Виступ у дискусії.	4
	Тема 4. Культура усного фахового спілкування. Особливості усного спілкування. Способи впливу на людей під час безпосереднього спілкування. Індивідуальні та колективна форми фахового спілкування. Функції та види бесід. Стратегії поведінки під час ділової бесіди. Співбесіда з роботодавцем. Етикет телефонної розмови.	3
	Тема 5. Форми колективного професійного спілкування. Колективне спілкування (наради, збори, перемовини, дискусії). Мета, стратегія, тактика обговорення і прийняття рішень. Способи ведення дискусії (діалог, полілог). «Мозковий штурм» як колективна евристична форма постановки і вирішення проблеми.	4
	Тема 6.1. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. 1. Становлення й розвиток офіційно-ділового стилю української мови. Лексико-стилістичні мовні засоби офіційно-ділового стилю.	3
	2. Документ та його ознаки. Класифікація документів. Національний стандарт України. Рівні стандартизації. Формуляр документа. Склад реквізитів документів, вимоги до їх змісту та розміщення. Бланк документа. Загальні вимоги до укладання й оформлення документів. Оформлення сторінки документа. Оформлення тексту документа. Вимоги до тексту документа. Пересилання документів електронною поштою.	4

	3. Спрощення. Чергування приголосних. Зміни приголосних при словотворі. Відмінювання імен і прізвищ. Особливості творення й уживання форми кличного відмінка. Форма родового відмінка іменників другої відміни. Поєднання цифрових і літерних позначень. Правила скорочення слів. Правила переносу. Правопис термінів-епонімів. Правопис термінів іншомовного походження.	4
	Тема 6.2. Укладання й оформлення документів.	4
	Тема 6.3. Ділове листування. Класифікація листів. Реквізити листа та їх оформлення. Різновиди листів. Мовні засоби оформлення реквізитів ділового листа, його початку, завершення. Правила оформлення ділового листа. Етикет листування з вітчизняними і закордонними партнерами.	4
	Тема 6.4. Основні елементи роботи з документами. 1. Управлінська діяльність і системи документації	4
	2. Структура установи. Документообіг. Вхідні й вихідні документи. Порядок проходження внутрішніх і зовнішніх документів.	
	3. Реєстрація документів. Контроль за виконанням документів.	
	Разом за змістовий модуль 2	49
	Модуль 3. Професійна комунікація.	
	Тема 1. Ядро і периферія професійної лексики. 1. Термін та його ознаки. Термінологія як система. Термінологія і терміносистема. Історія і сучасні проблеми української термінології. 2. Термінологічне поле. Загальнонаукова, міжгалузева і фахова термінологія. Соціолінгвістичні проблеми термінології. Професіоналізми й жаргонізми (ознаки, особливості функціонування). Канцеляризми. 3. Способи творення термінів певного фаху. 4. Терміни, канцеляризми й стиль тексту. 5. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. 6. Системні зв'язки в межах термінології. 7. Термінологізація і детермінологізація. Терміни-дублети. 8. Теоретичні засади термінознавства та лексикографії. Типи словників. Українські термінологічні словники.	26
	Тема 2. Проблеми перекладу й редагування наукових та офіційно-ділових текстів. 1. Види перекладу. Специфіка усного перекладу. 2. Письмовий переклад та його особливості (буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклад). 3. Коректура та редагування текстів. 4. Типові лексико-стилістичні та граматичні помилки при перекладі українською мовою. Вибір синоніма під час перекладу. Переклад термінів та канцеляризмів. 5. Особливості редагування наукових та офіційно-ділових текстів. Помилки у структурі і змісті висловлювань. Типологія мовних	24

	<p>помилки та способи їх уникнення й подолання. Розбіжності стандартів при оформленні наукових текстів та офіційних документів.</p> <p>6. Використання систем машинного перекладу, редагування.</p> <p>7. Довідкові матеріали у професійному спілкуванні. Пошук і систематизація наукової літератури.</p> <p>8. Використання поточної наукової та офіційно-ділової інформації в професійному спілкуванні.</p>	
	Разом за змістовий модуль 3	50

Додаткові завдання для самостійної роботи студентів*.

1.	Мова фаху. Усний та письмовий переклад текстів з російської українською мовою.	6
2.	Мова фаху. Підготовка до публічного виступу та публічний виступ (підготовлений монолог, тривалість виступу 7-10 хвилин).	4
3.	Написання та захист реферативної роботи	6

* якщо передбачені навчальним планом

Теми для самостійної роботи (реферати)*.

1. Історія українського правопису.
2. Теорії походження української мови.
3. Історія формування функціональних стилів української літературної мови.
4. Історія формування української літературної мови.
5. Архівні матеріали як джерело дослідження історії мови.
6. Гендерні аспекти функціонування мовних одиниць.
7. Мовна політика. Історія і сучасний стан.
8. Мовна варіативність.
9. Диглосія і двомовність.
10. Поняття комунікативної компетенції носія мови.
11. Спілкування як діяльність. Типи спілкування.
12. Моделі комунікації.
13. Ситуативний контекст спілкування.
14. Стиль спілкування. Мовна особистість у комунікації.
15. Вплив національно-культурних чинників на процес спілкування.
16. Ідіоетнічні особливості мовного, мовленнєвого й комунікативного етикету.
17. Походження назв літописних слов'янських імен.
18. Топоніми України. Семантика й походження.

19. Історія походження назв вулиць і площ міста Харкова (рідного населеного пункту).
20. Історія походження власного прізвища.
21. Історичні умови розвитку української мови в ХІХ ст.
22. Історія справочинства в Україні.

* якщо передбачені навчальним планом

Вимоги до написання реферату

Реферат визначаємо як **самостійну** пошукову творчу роботу, зроблену на основі критичного огляду наукових та інших джерел. Робота з написання реферату спрямована на розвиток дослідницьких навичок студентів і передбачає самостійний пошук і систематизацію інформації.

Тему реферату обирає студент. Крім зазначених тем, студенти мають змогу запропонувати власну, попередньо узгодивши її з викладачем. Робота оформлюється на скріплених аркушах формату А4 з використанням шрифтів текстового редактора Word (наприклад, Times New Roman Сут) розміром **14** пунктів (мінімальна висота шрифту 1,8 мм) з полуторним міжрядковим інтервалом, поля **1,5** см. На початку роботи подається зміст із указанням сторінок.

Посилання **обов'язкові**. Посилання оформлюються в тексті в квадратних дужках [5; 45], де перша цифра – номер джерела в списку літератури, друга – відповідна сторінка. Список літератури повинен містити не менше 10 позицій, у тому числі новітніх публікацій з теми. Бібліографія оформлюється відповідно до чинних стандартів (Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання [Текст] : (ГОСТ 7.1 – 2003, ІДТ) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Чинний з 2007 – 07 – 01. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – III, III, 47 с. ; 29 см. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).

! Незарахованими вважаються роботи, що є плагіатом, тобто весь текст яких або окремі його частини є використанням чужих робіт **без посилання на джерело**.

Роботи необхідно подати викладачеві за місяць до підсумкового семестрового контролю.

Рекомендована література

Базова:

1. Гриценко Т. Б. Етика ділового спілкування : навч. посіб. / Т. Б. Гриценко. – К., 2007.

2. Загнітко А. П. Українське ділове мовлення: професійне і непрофесійне спілкування / А. П. Загнітко, І. Г. Данилюк. – Донецьк, 2004.
3. Зубков М. Г. Сучасна українська ділова мова. – 7-ме вид., випр. / М. Г. Зубков. – Донецьк, 2005.
4. Зубков М. Г. Сучасна ділова мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. / М. Г. Зубков. – Х., 2006.
5. Зусін В. Я. Етика та етикет ділового спілкування / В. Я. Зусін. – К., 2005.
6. Ліпінська А. В. Науково-технічна термінологія : навч. посіб. для дистанційного навчання / за ред. акад. М. І. Жалдака. – К., 2007.
7. Максименко В. Ф. Мова професійного спілкування / В. Ф. Максименко. – Х., 2008.
8. Максименко В. Ф. Орфографічний тренажер / В. Ф. Максименко. – Х., 2008.
9. Максименко В. Ф. Сучасна ділова українська мова / В. Ф. Максименко. – Х., 2006. – 448 с.
10. Максименко В. Ф. Сучасний український правопис у таблицях / В. Ф. Максименко. – Х., 2006.
11. Мацюк З., Українська мова професійного спрямування : навч. посіб. / З. Мацюк, Н. Станкевич. – К., 2008.
12. Мацько Л. І. Культура української фахової мови / Л. І. Мацько, Л. В. Кравець. – К., 2007.
13. Панько Т. І. Українське термінознавство: підр. / Т. І. Панько, І. М. Кочан, Г. П. Мацюк. – Львів, 1994.
14. Паращич В. В. Українська мова. Комплексний довідник / В. В. Паращич, В. Ф. Жовтобрюх, В. Ф. Максименко. – Х., 2008.
15. Практичний посібник з наукового мовлення / І. Є. Намакштанська, О. В. Романова, О. В. Кровицька та ін. – Макіївка, 2002.
16. Сербенська О. Екологія українського слова : практичний словничок-довідник / О. Сербенська, М. Білоус. – Львів, 2003.
17. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Ін-т української мови. – К., 1997.

18. Український правопис / НАН України; Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Ін-т української мови / Є. І. Мазніченко (ред.). – К., 2007.
19. Шевчук С. В. Ділове мовлення: Модульний курс : підр. / С. В. Шевчук. – К., 2009.
20. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення : підр. / С. В. Шевчук. – К., 2009.
21. Шевчук С. В. Практикум з українського ділового мовлення : навч. посіб. / С. В. Шевчук, О. О. Кабиш. – К., 2009.

Допоміжна:

1. Абрамович С. Д. Мовленнєва комунікація : підр. / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарьова. – К., 2004.
2. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити : навч. посіб. / за заг. ред. О. Сербенської. – Львів, 1994.
3. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо / Б. Антоненко-Давидович. – К., 1991.
4. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підр. / Ф. С. Бацевич. – К., 2004.
5. Бендзар Б. Українська фонографічна передача антропонімів античної, англо-, німецько- і франкомовної літератур / Б. Бендзар, С. Бобинець. – Ужгород, 2000.
6. Бирик С. П. Універсальний довідник-практикум з ділових паперів. – 2-е вид., випр. і доп. / С. П. Бирик. – К., 1998.
7. Буяльський Б. А. Як ми спілкуємося: Мовленнєвий етикет українського народу / Б. А. Буяльський, А. В. Оверчук. – Вінниця, 2001.
8. Глушик С. В. Сучасні ділові папери : навч. посіб. / С. В. Глушик, О. В. Дияк, С. В. Шевчук. – К., 2009.
9. Гнатюк Л. П. Українська мова. Особливості практичного застосування / Л. П. Гнатюк, О. В. Бас-Кононенко. – К., 2006.
10. Горбачук В. Т. Барви української мови / В. Т. Горбачук. – К., 1997.

11. Городенська К. Синтаксична специфіка української наукової мови / К. Городенська // Українська термінологія і сучасність : Зб. наук. праць, Вип. IV. – К., 2001. – С.11–14.
12. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення: навч. посіб. / Т. Б. Гриценко. – Вінниця, 2003.
13. Гуць М. В. Українська мова у професійному спілкуванні : навч. посіб. / М. В. Гуць, І. Г. Олійник, І. П. Ющук. – К., 2004.
14. Д'яков А. С. Основи термінотворення / А. С. Д'яков, Т. Р. Кияк, З. Б. Куделько. – К., 2000.
15. Ділова українська мова : навч. посіб. / О. Д. Горбул, Л. І. Галузинська, Т. І. Ситнік, С. А. Яременко / за ред. О. Д. Горбула. – 6-те вид., випр. – К., 2007.
16. Дудик П. С. Стилїстика української мови : навч. посіб. / П. С. Дудик. – К., 2005.
17. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі : монографія / НАН України; Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. – К., 2008. — 335с.
18. Коваль А. П. Спочатку було Слово: Крилаті вислови біблійського походження в українській мові / А. П. Коваль. – К., 2001.
19. Козирський В. За правдиве назовництво українське / В. Козирський, В. Шендеровський. – К., 2003.
20. Кононенко В. І. Мова. Культура. Стилї: зб. ст. / В. І. Кононенко / АПН України; Прикарпатський ун-т ім. Василя Стефаника. – К., Івано-Франківськ, 2002.
21. Кочан І. М. Динаміка і кодифікація термінів з міжнародними компонентами в сучасній українській мові / І. М. Кочан. – Львів, 2004.
22. Кравець Л. В. Стилїстика української мови : Практикум : навч. посіб. для студ. філол. спец. вищих навч. закладів / за ред. Л. І. Мацько. – К., 2004.
23. Культура мови на щодень / за ред. С. Єрмоленко. – К., 2000.
24. Масенко Л. Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду: Документи і матеріали / Л. Масенко. – К., 2006.

25. Миронюк О. М. Історія українського мовного етикету. Звертання / О. М. Миронюк / НАН України; Ін-т української мови. – К., 2006.
26. Наливайко С. І. Тисяча найновіших тлумачень давніх українських назв, імен, прізвищ (на індоіранському матеріалі): довідник / С. І. Наливайко / НДІ українознавства; Національний гуманітарний проект «Україна: у вимірі тисячоліть». – К., 2008.
27. Нелюба А. М. Теорія і практика ділової мови / А. М. Нелюба. – Х., 1997.
28. Олійник О. Б. Світ українського слова : навч. посіб./ О. Б. Олійник. – К., 1994.
29. Пилинський М. М. Мовна норма і стиль / М. М. Пилинський. – К., 1976.
30. Півторак Г. Українці: звідки ми і наша мова / Г. Півторак. – К., 1993.
31. Плєскач В. Кальки в українській технічній термінології / В. Плєскач // Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка». – 2002. – № 453 : Проблеми української термінології. – С. 510–512.
32. Плотницька І. М. Ділова українська мова у сфері державного управління : навч. посіб. / І. М. Плотницька. – К., 2000.
33. Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради / О. Пономарів. – К., 1999.
34. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування : навч. посіб. / Я. Радевич-Винницький. – К., 2006.
35. Рожанківський Р. Зведення правил унормування української фахової мови / Р. Рожанківський // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». – № 453, 2002. – С. 203–209.
36. Рожанківський Р. Щодо українського стилю фахової мови / Р. Рожанківський // Вісник : Проблеми української термінології. – Львів, Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». – 1998, № 336. – С. 43–46.
37. Сагач Г. М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації : навч. посіб. / Г. М. Сагач. – К., 2003.
38. Стахів М. О. Український комунікативний етикет : навч.-метод. посіб. / М. О. Стахів. – К., 2008.

39. Ткаченко О. Б. Українська мова і мовне життя світу / О. Б. Ткаченко / НАН України; Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. – К., 2004.
40. Українська мова: Енциклопедія / НАН України; Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; Ін-т української мови / за ред. В. М. Русанівського. – вид. 3-тє, зі змінами і доп. – К., 2007.
41. Українська мова: історія і стилі. – Х., 1992.
42. Чак Є. Складні випадки вживання слів / Є. Чак. – К., 1984.
43. Шевелєва Л. А. Український правопис у таблицях / Л. А. Шевелєва. – Х., 1998.
44. Шевелєва Л. А. Український правопис : практикум / Л. А. Шевелєва, О. О. Дудка. – Х., 1998.
45. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900–1941). Стан і статус / Ю. Шевельов // Сучасність. – 1987.— С. 263–264.
46. Шевчук С. В. Ділове мовлення для державних службовців : навч. посіб. / С. В. Шевчук. – К., 2008.
47. Шевчук С. В. Практикум з українського ділового мовлення : навч. посіб. / С. В. Шевчук, О. О. Кабиш. – К., 2009.
48. Шевчук С. В. Практикум з української мови: Модульний курс : навч. посіб. / С. В. Шевчук, Т. М. Лобода. – К., 2009.
49. Ющук І. П. Практичний довідник з української мови / І. П. Ющук. – К., 1997.

Словники:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і доп.)/ Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К., 2005.
2. Вирган І. О., Пилинська М. М. Російсько-український словник сталихвиразів / І. О. Вирган, М. М. Пилинська. – Х., Прапор, 2000. – 864 с.
3. Ганич Д. І., Олійник С. І. Русско-украинский и украинско-русский словарь / Д. І. Ганич, С. І. Олійник. – К., 1990.

4. Ганич Д. І., Олійник С. І. Словник лінгвістичних термінів / Д. І. Ганич, С. І. Олійник. – К., 1985.
5. Головащук І. С. Російсько-український словник сталих словосполучень / І. С. Головащук. – К., 2001.
6. Головащук І. С. Складні випадки наголошення. Словник-довідник / І. С. Головащук. – К., 2001.
7. Головащук І. С. Словник наголосів / І. С. Головащук. – К., 2000.
8. Головащук І. С. Словник-довідник з правопису та слововживання / І. С. Головащук. – К., 1989.
9. Головащук І. С. Українське літературне слововживання : словник-довідник / І. С. Головащук. – К., 1995.
10. Єрмоленко С. Я. Новий російсько-українській словник-довідник / С. Я. Єрмоленко. – К., 1999.
11. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови / С. Караванський. – К., 2004.
12. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики / С. Караванський. – Львів, 2006.
13. Непийвода Н. Практичний російсько-український словник. Найуживаніші слова і вислови / Н. Непийвода. – К., 2000.
14. Новітній російсько-український словник / за ред. Л. Г. Савченко. Понад 50 тис. слів. – Х., 1999.
15. Олійник О., Сидоренко М. Російсько-український словник наукової термінології / О. Олійник, М. Сидоренко. – К., 1994.
16. Олійник О., Сидоренко М. Українсько-російський і російсько-український тлумачний словник / О. Олійник, М. Сидоренко. – К., 1991.
17. Орфографічний словник української мови / [уклад. І. С. Головащук]. – К., 1994.
18. Орфоепічний словник української мови. – К., 1995.
19. Практичний словничок нормативних висловів / [упоряд. А. Сербенська]. – Львів, 2002. – 35с.

20. Російсько-український словник: Сфера ділового спілкування / за ред. А. А. Тараненко. – К., 1996.
21. Російсько-український фразеологічний словник: Фразеологія ділової мови / [уклад. В. Підмогильний, Є. Плужник]. – К., 1993.
22. Словник іншомовних слів / за ред. О. Мельничука. – К., 1985.
23. Словник скорочень української мови. – К., 1982.
24. Словник труднощів української мови / за ред. С. Я. Єрмоленко. – К., 1989.
25. Словник української мови: У 11 т. – К., 1971 — 1981.
26. Словник-довідник з культури української мови / [упоряд. Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак]. – К., 2006.
27. Словник-довідник труднощів української мови / за ред. С. Єрмоленко. – К., 1992.
28. Тараненко А. А., Брицын В. М. Русско-украинский словарь для деловых людей / А. А. Тараненко, В. М. Брицын. – К., 1992.
29. Глумачний словник сучасної української мови / [уклад. Л. П. Коврига, Т. В. Ковальова, В. Д. Пономаренко] / за ред. В. С. Калашника. – Х., 2005.
30. Український орфографічний словник / за ред. А. Свашенко. – Х., 1997.
31. Шевчук С. В. Російсько-український словник ділового мовлення. Русско-украинский словарь деловой речи / С. В. Шевчук. – К., 2008.

Електронні ресурси:

1. www.litopys.org.ua
2. www.mova.info
3. www.novamova.com.ua
4. www.pereklad.kiev.ua
5. www.pravopys.net
6. www.r2u.org.ua
7. www.rozum.org.ua

Стандарти:

1. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1—2003, IDT): ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Чин. від 2007.07.01. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи ; Національний стандарт України).
2. Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів: ДСТУ 4163-2003. – Чин. від 01.09.2003. – К. : Держспоживстандарт України, 2003. – 22 с.
3. Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів: ДСТУ 4163-2003. – Чин. від 2003.09.01. – К. : Держспоживстандарт України, 2003.
4. Державний класифікатор управлінської документації: ДК 010-98. – На заміну ДК 010-96; Чин. від 01.06.1999. – К. : Держстандарт України, 1999.
5. Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення: ДСТУ 2732:2004. – На заміну ДСТУ 2732-94; Чин. від 01.07.2005. – К. : Держспоживстандарт України, 2005.
6. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила: ДСТУ 3582-97. – Чин. від 1997.04.07. – К. : Держстандарт України, 1998.
7. ISO 9:1995 Information and documentation – Transliteration of Cyrillic characters into Latin characters – Slavic and non-Slavic languages – Електронний ресурс / Режим доступу: <http://kodeks.uni-bamberg.de/AKSL/Schrift/Transliteration.htm>